

מגדר הרגיל. כי כשם שהיה עילוי בתורה, כך היה עוד במידה מרובה מזה עילוי במידות טובות. עניויותו היתה ניכרת בשנות געוריו. כשבא לוולוז'ין עוד לא מלאו לו שלוש-עשרה שנה, וכאן הגיע לבר-מצוה, ובשחריתו של יום ששי אחד נערכה בביתנו הסעודה עם הדרשה לכבוד יום הבר-מצוה שלו במעמד של אבא ז"ל ורבי חיים סולובייצ'יק. זה היה אולי המקרה הראשון, שערכו בוולוז'ין חגיגת בר-מצוה לבן-ישיבה. כי בזמן שהיה בא, כרגיל, בחור בן שש-עשרה או שבע-עשרה לא השגיח בו איש, משום שנחשב לקטן, ואילו המייציטי זכה, שבילדותו הוכתר בתואר "עילוי" ובמשך כל ימי חייו — לצערנו, קצרים היו — נשא כתר זה בכבוד רב.

התואר "עילוי" היה מכובד מאז בוולוז'ין. לא בכל הזמנים היו "עילויים" בישיבה ולא כל אדם שהיה מכונה עילוי בסביבתו קודם שבא ללמוד בישיבה, נתקיים כבוד זה בידו עם בואו לוולוז'ין. היו כאלה שהיו מכנים אותם "חצי עילוי". גם "חצי עילוי" היה בוולוז'ין תואר גדול. אחרים היו אומרים בהלצה: "הואיל ו,עילוי" פירושו: גדול בתורה ומשוגע במקצת, הרי, חצי עילוי" פירושו: שגעון יש לו ותורה אין בו"... אבל זו היתה רק הלצה ועל צד-האמת, אלה המעטים שהיו בוולוז'ין "חצי עילויים", היו אנשים בעלי כשרונות גדולים. אחד, מי שהיה "חצי עילוי" הוא כעת ראש-ישיבה מפורסם. המייציטי, עם שהיה קטן ורך בשנים, זכה לשם "עילוי" בלי פקפוק. אם היה חסר משהו לתואר-הכבוד הזה, הרי הוא מה שלא היה לו "שגעון" אפילו במקצת מן המקצת. כאדם, היה כל כך חלק, כה ישר, כה פשוט, עד שלא עלה על דעתו של איש, כי בנער הרגיל הזה צפונים כשרונות בלתי רגילים. כשרונו היה בזה, שהיה תופס כל דבר במהירות מפליאה. ברמז ממש הבין מיד מה שחברו רוצה להגיד, ועם זה היה בעל שכל ישר ועמוק. מה שקוראים בשם "שכל הישר" היה מפותח אצלו, יותר נכון: טבוע בו בכל מאת האחוים. נמוחו ומפיו לא יכול לצאת דבר שאינו הגיוני כליל ועומד בפני הביקורת בכל המובנים.

כשבא לוולוז'ין ישר מבית אביו בכפר הסמוך לעיירה מייצ'אד, עמד תחת השגחתו של אחד מידידיו, שהיה גדול הרבה בשנים ממנו, מן הבחורים החשובים בישיבה — כעת הוא מן הרבנים המפורסמים בפולין. "ההשגחה" היתה לא במובן הרוחני, מפני שאז כבר היה מבוגר ברוחניותו, אלא פשוט כדרך שמשגיחים על נער קטן, שבא מן הכפר אל הכרך. ראו אותו "כילד פלא", וכל אחד רצה ליהנות משמיעת תלמודו ולדעת מה שהוא מחדש בתורה. בייחוד התעניין בו רבי חיים סולובייצ'יק. לעתים קרובות היה נכנס עמו בשיחה, שואל ומשיב, ומסייע לו בדרך התפתחותו.

ואף-על-פי שמאביב-געוריו נודע לתהילה, ובכל מקום שהיה נמצא היו